

Projecte educatiu
Institut Obert de Catalunya

Març 2021

Índex

Índex	ii
1 Presentació	1
2 Trets identitaris	3
2.1 D'on venim?	3
2.2 Què som, quina és la raó de ser de la nostra organització?	3
2.3 Missió, visió i valors	4
2.4 Carta de serveis	5
3 Metodologia	7
3.1 Principis pedagògics	7
3.2 Funcions del docent	8
3.3 Marc d'aprenentatge	9
3.4 Material d'estudi i recursos didàctics	10
3.5 Anàlisi de dades acadèmiques (ADA)	11
4 Principis organitzatius, de gestió i estratègics	13
4.1 Estructura organitzativa pròpia	13
4.2 Gestió de la qualitat i millora contínua	13
4.3 Gestió de les persones	13
4.4 Principis de gestió dels recursos	15
4.5 Protecció de dades personals	15
5 Projecte lingüístic	17
6 Projecte de convivència	18
7 Participació en projectes i programes	19
7.1 Participació en projectes internacionals	19
Projectes Erasmus+	19
EDEN	19
7.2 Xarxa d'emprenedoria	20
7.3 Servei d'assessorament i reconeixement acadèmic	20
8 Avaluació interna del centre	21

El marc normatiu en què s'inserta l'IOC és l'establert per la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, que estableix, en la seva disposició addicional vint-i-vuitena l'obligació de crear i regular un centre singular per a l'educació no presencial; la llei 10/2015, del 19 de juny de formació i qualificació professionals, que, en el seu art. 38 atribueix al Govern l'obligació d'impulsar una oferta àmplia, actualitzada i de qualitat de la formació professional en la modalitat a distància i el Decret 57/2020, de 19 de maig, de l'Institut Obert de Catalunya, que crea el centre.

L'IOC és ahora un Centre de formació d'adults, ja que ofereix els estudis de GES o de Competic, un Institut de Batxillerat, un centre de Formació professional i una Escola Oficial d'Idiomes.

El Projecte Educatiu de Centre (PEC) de l'Institut Obert de Catalunya esdevé l'eix vertebrador de les accions i relacions de la comunitat educativa que actua en el centre. En aquest projecte se'n defineix la seva singularitat.

Des d'aquesta perspectiva s'ha de considerar un document que recull els principis fonamentals que conformen la cultura del centre.

El Projecte Educatiu de Centre (PEC) estableix el marc general de la gestió de l'acció educativa, l'organització pedagògica, els continguts dels ensenyaments, i la relació entre els diferents sectors de la comunitat educativa.

Per això es completa i es defineix totalment amb els següents documents:

Les Concrecions Curriculars de cada estudi (CCC). Defineixen l'ordenació i organització dels ensenyaments que s'imparteixen al centre, així com les directrius pedagògiques

Els diferents Plans d'Acció Tutorial (PAT). Regulen, concreten i fixen els protocols en l'exercici de la tutoria com a eina fonamental per a la formació integral de l'alumnat.

Les Normes d'organització i funcionament del centre (NOFC). Recullen l'estructura organitzativa del centre i concreten les normes de funcionament. El seu objectiu és regular la vida interna del centre i establir el funcionament i les relacions de tots els sectors que formen part de la comunitat escolar, garantint-ne els drets que els atorga la legislació i recollint els deures de tota la comunitat.

El Projecte Lingüístic (PL): Estableix les pautes d'ús de la llengua catalana i el tractament de la resta de llengües que tenen presència dins la vida diària del centre.

EL Pla d'emergències : Estableix els mecanismes d'actuació davant d'una situació d'emergència.

La Programació general anual de centre (PGAC) Estableix una sèrie d'objectius específics i concreta les estratègies, les accions i els responsables per aconseguir-los, prenent com a referència la realitat i

considerant tots els aspectes que el facin viable. El seu objectiu és augmentar la qualitat global del centre mitjançant la corresponsabilitat de l'equip humà en la gestió i els resultats de l'Institut.

El Document marc de la innovació a l'IOC . Defineix com s'entén la innovació, s'hi expliciten els objectius i es concreten les accions que garanteixin que la implementació a l'IOC de projectes o pràctiques innovadores sigui perdurable, estable i tingui significat i direcció.

El PEC s'erigeix com l'instrument necessari per exercir l'autonomia del centre, afavorint una millora de la qualitat del servei educatiu i fomentant la cohesió social. Ha estat elaborat en el marc d'un debat participatiu i s'ha aprovat pels òrgans col·legiats del centre: l'Equip Directiu i el Claustre. Tot i els principis de continuïtat i estabilitat és obert a modificacions futures i a noves aportacions.

És deure de l'Equip Directiu donar-lo a conèixer i fomentar-ne la difusió entre la comunitat educativa.

El coneixement d'aquest projecte i el seu compliment és una obligació de tota la comunitat educativa; sense perjudici dels drets i deures reconeguts per la normativa en matèria de legislació educativa.

2.1 D'on venim?

L'IOC va néixer l'any 2006 a partir de la Resolució EDU/2319/2006, que integra en un únic centre amb el nom d'Institut d'Educació Secundària Obert de Catalunya tres iniciatives ja existents en matèria de formació no presencial: l'ICESD (ESO i batxillerat), el CFA Palau de Mar (graduat en secundària obligatòria per a persones adultes) i l'FP Oberta. La idea d'integrar-se en una única institució no pretenia només optimitzar recursos, homogeneïtzar criteris i sistematitzar processos, sinó també impulsar l'oferta de noves activitats formatives i nous ensenyaments reclamats per la societat i potenciar el posicionament institucional del centre al territori per convertir-lo en un centre de referència. Més endavant, al 2010, es va incorporar l'ensenyament d'idiomes a distància, embrió de l'actual EOI de l'IOC.

El Decret 57/2020, de 19 de maig, de l'Institut Obert de Catalunya crea el centre públic singular per a la impartició dels ensenyaments no universitaris en la modalitat d'educació no presencial, amb la denominació d'Institut Obert de Catalunya (IOC), amb dependència del Departament d'Educació i adscripció a la direcció general competent en matèria de centres educatius públics.

2.2 Què som, quina és la raó de ser de la nostra organització?

L'IOC és el centre públic singular de l'educació a distància per a la impartició dels ensenyaments no universitaris en la modalitat d'educació no presencial, i vehicula l'oferta educativa del Departament d'Educació en aquesta modalitat.

L'oferta pública de l'educació a distància impartida per l'Institut Obert de Catalunya pretén fer efectiu el dret universal a l'educació, amb l'extensió d'aquesta educació al llarg de la vida i la promoció de la igualtat d'oportunitats.

L'IOC, com a centre de formació de persones adultes, s'adreça a totes les persones majors d'edat que, per diferents motius (càrregues familiars, situacions laborals, impossibilitat d'accedir a un centre presencial, mesures privatives de llibertat, problemes de salut, etc.), volen estudiar de manera no presencial. També acull persones menors d'edat que es troben en circumstàncies especials: esportistes d'alt nivell, músics, persones discapacitades, etc.

L'àmbit territorial del centre no s'insereix en un entorn geogràfic, demogràfic, socioeconòmic i sociocultural concret dins del territori; l'IOC

2.1 D'on venim?	3
2.2 Què som, quina és la raó de ser de la nostra organització?	3
2.3 Missió, visió i valors	4
2.4 Carta de serveis	5

atén alumnat de procedència, edat i situacions personals diverses, amb objectius, motivacions i necessitats diferents.

L'IOC assumeix com a finalitats bàsiques:

- ▶ Facilitar l'exercici del dret universal a l'educació, amb extensió d'aquesta educació al llarg de la vida i la promoció de la igualtat d'oportunitats.
- ▶ Proporcionar una oferta formativa àmplia, variada, oberta, flexible i adaptable, que permeti la compatibilitat amb el treball, la simultaneïtat amb altres ensenyaments i la complementarietat amb altres accions i estratègies formatives.
- ▶ Promoure accions centrades en la diversitat de necessitat formatives de les persones i dels col·lectius on concorrin circumstàncies especials.
- ▶ Lluitar contra la fractura social i l'exclusió de la societat de la informació de col·lectius especialment vulnerables.
- ▶ Promoure el coneixement de la llengua catalana i la llengua occitana.

Els trets característics de l'IOC que s'identifiquen per garantir la qualitat del projecte i l'eficàcia dels processos d'ensenyament i aprenentatge en l'educació no presencial són:

- ▶ La innovació permanent en qüestions metodològiques.
- ▶ L'elaboració de materials especialitzats per a la docència.
- ▶ L'ús de les tecnologies de la informació i comunicació actualitzades.
- ▶ El foment de la col·laboració en els diferents àmbits.
- ▶ L'actualització permanent del professorat en tots aquests aspectes.

2.3 Missió, visió i valors

La **missió** de l'IOC és ser el centre públic de referència per a la impartició específica dels ensenyaments no universitaris en la modalitat d'educació no presencial, vehiculant l'oferta educativa del Departament d'Educació en aquesta modalitat.

L'objectiu és facilitar el procés d'ensenyament – aprenentatge. L'IOC forma, orienta i acredita l'alumnat amb voluntat de servei públic, en un entorn de treball a distància en línia, participatiu i motivador, d'acord amb els objectius i les finalitats desplegats per llei a les diferents etapes educatives i en l'adquisició de competències relacionades amb la societat digital segons els valors i trets d'identitat del centre.

La **visió** de l'IOC és ser un centre d'educació a distància integrador, innovador i de qualitat, arrelat a Catalunya que vol ser referent en l'àmbit estatal i internacional, fomentant la participació i cooperació d'iniciatives, programes i intercanvis.

Els **valors** que regeixen l'acció de l'IOC són:

- ▶ Compromís en l'assoliment de les finalitats que ens són pròpies.
- ▶ Innovació en les metodologies i recursos docents.
- ▶ Lideratge participatiu en la gestió de les persones de l'organització.
- ▶ Qualitat i millora contínua, en els processos de gestió del centre

- ▶ Gestió eficient dels recursos públics.
- ▶ Transparència i honestat en la gestió.
- ▶ Educació inclusiva que garanteixi la igualtat d'oportunitats de tots els alumnes per una educació integral i amb expectatives d'èxit.
- ▶ Integració dels drets per la igualtat de gènere entre homes i dones i la defensa al dret de viure la diversitat sexual i de gènere amb llibertat i igualtat.
- ▶ Inclusió de criteris de sostenibilitat mediambiental en els procediments del centre (gestió de compres, manteniment d'instal·lacions, gestió de recursos, ús d'energies renovables, minimització de residus sòlids, gestió energètica eficient. . .)
- ▶ Confidencialitat en la gestió de dades privades o sensibles
- ▶ Ús de programari lliure (Open source) i creació de materials amb llicència Creative commons.

2.4 Carta de serveis

L'IOC ofereix els següents estudis en la modalitat a distància:

Graduat en educació secundària obligatòria (GES) Titulació bàsica que poden obtenir les persones majors de 18 anys equivalent a l'ESO. L'obtenció del graduat, a més de millorar la formació bàsica de les persones adultes i la seva situació professional i laboral, permet accedir als estudis de batxillerat i als cicles formatius de grau mitjà d'FP.

Batxillerat Etapa de formació acadèmica postobligatòria que, convencionalment, es cursa entre els 16 i els 18 anys, però està oberta a persones de qualsevol edat. En el cas del batxillerat a distància, si no hi ha circumstàncies excepcionals, cal ser major d'edat per inscriure's a l'IOC. S'ofereix també a persones que ja estan cursant el batxillerat en un centre presencial perquè puguin estudiar algunes de les matèries a distància.

Curs de preparació a les proves d'accés a la universitat (PAU) S'imparteix durant el segon semestre com a curs d'autoformació i dura cinc mesos. Proporciona informació i orientacions sobre les proves, així com material teòric i exercicis de les darreres convocatòries. Tanmateix, el curs no té efectes acadèmics i no prepara per a les proves d'accés a la universitat per a més grans de 25 o 45 anys.

Preparació de la prova d'accés als cicles formatius de grau superior Curs que prepara i millora les possibilitats d'accés a un cicle formatiu d'FP, d'arts plàstiques i disseny o d'ensenyaments esportius. S'ofereix formació de totes les matèries objecte d'examen a les proves d'accés a cicles de grau superior. S'imparteix al llarg de tot el curs, durant el qual l'alumnat fa un seguiment del seu progrés mitjançant lliuraments i una simulació telemàtica final de la prova d'accés.

Formació professional Cicles formatius d'FP que preparen per a l'exercici d'una professió i obren les portes al mercat laboral mitjançant un títol de tècnic de grau mitjà o superior. L'IOC permet cursar a distància un ampli ventall d'estudis d'FP a través del campus i amb materials didàctics en format digital. Aquesta oferta formativa inclou també les pràctiques en centres presencials, així com un projecte final.

Acreditació de la competència digital Competic 3 La competència digital és la combinació de coneixements, habilitats i actituds en l'àmbit de les tecnologies de la informació i la comunicació que les persones despleguen en situacions reals per assolir objectius determinats amb eficàcia i eficiència. El certificat Competic és la certificació acreditativa de la competència digital. A l'IOC es pot estudiar a distància el nivell Competic3, que correspon al nivell avançat d'aquesta certificació. Els certificats Competic són equivalents a tots els efectes als certificats ACTIC.

Curs de català per a joves residents a l'estranger Proposta de l'IOC adreçada a joves de 12 a 17 anys de tot el món (per tant, escolaritzats en altres llengües) perquè puguin millorar la competència comunicativa oral i escrita en llengua catalana.

Ensenyaments d'idiomes (EOI) Oferta educativa en línia de les escoles oficials d'idiomes. Està integrada a l'Institut Obert de Catalunya per facilitar l'extensió de l'oferta a tot el territori i garantir la qualitat dels ensenyaments. L'EOI IOC assegura la formació dels seus alumnes amb l'objectiu que assoleixin progressivament els nivells Bàsic A2, Intermedi B1 i Intermedi B2 de les escoles Oficials d'idiomes. S'ofereixen els següents idiomes, tot i que està prevista l'ampliació a d'altres: anglès, alemany i català.

Formació equivalent a la formació pedagògica i didàctica . Curs destinat a l'exercici de la docència en els cossos de professorat tècnic de formació professional (algunes especialitats) i d'ensenyaments esportius. Permet obtenir el certificat oficial que es demana com a requisit per treballar com a professor tècnic de formació professional o d'ensenyaments esportius sempre que es tingui una de les titulacions declarades equivalents a efectes de docència i no es disposi d'un títol universitari que permeti accedir al Màster de formació del professorat d'educació secundària.

Servei de cursos d'actualització de coneixements i perfeccionament professional de persones adultes. Actualment s'ofereix CCNA v7: Routing and Switching and Wireless Essentials de Cisco Networking Academy. És un curs orientat a l'aprenentatge de conceptes i habilitats relacionats amb les xarxes informàtiques, protocols, serveis i aplicacions de xarxa. El curs, que fa servir el material oficial de Cisco, posa a l'abast conceptes de tecnologia amb el suport de mitjans interactius, així com pràctiques i activitats virtuals que reforcen l'aprenentatge. Està prevista l'ampliació a d'altres cursos d'actualització.

Cursos oberts autoformatius miniops Servei públic adreçat a la comunitat educativa. Es publiquen cursos que afavoreixen l'aprenentatge al llarg de la vida. Els miniops faciliten, actualitzen i milloren la formació de les persones adultes. Són oberts, autoformatius, de temàtiques actuals, d'immediata aplicació i de curta durada (15 o 20 hores d'estudi).

Cursos de formació de professorat Sota l'encàrrec del Departament d'Educació es poden oferir cursos en línia sobre determinades àrees.

3.1 Principis pedagògics

Els principis que guien la nostra metodologia didàctica són:

- ▶ **Flexibilitat.** El model té present les característiques de l'alumnat del centre, i fa compatible l'activitat quotidiana i les circumstàncies individuals amb els interessos personals, facilitant la formació des de qualsevol lloc, a qualsevol hora i al ritme que cada alumne decideixi.
- ▶ **Atenció personalitzada.** L'institut entén l'educació com un procés integral, no exclusivament instructiu, que es desenvolupa tenint en compte la diversitat de capacitats, d'interessos i de ritmes d'aprenentatge de cada alumne. Per aquesta raó es proporciona atenció i orientació personal, acadèmica i professional a tot l'alumnat.
- ▶ **Co-construcció del coneixement.** L'IOC planteja l'educació com una tasca col·lectiva i d'equip i estimula la comunicació i la cooperació entre tots els elements humans del procés formatiu. A l'aula virtual l'alumnat interactua amb el professorat i amb els companys de grup, aprèn i genera coneixement, compartint les seves idees o propostes i soluciona els dubtes individualment i/o amb l'ajut dels altres (professorat, tutor/a, companys) tot portant a terme la construcció conjunta del coneixement.
- ▶ **Aprenentatge significatiu.** L'estudiant aprèn en la mesura que és capaç de trobar sentit a allò que fa i de relacionar-ho amb els seus coneixements previs. Implica posar en marxa les habilitats i les actituds necessàries per apropiat-se d'uns continguts i posar-los al servei de la resolució d'una activitat, d'un problema o d'una tasca. Això requereix posar l'alumne en el centre del procés d'ensenyament-aprenentatge i posar èmfasi en el tipus d'interacció que l'estudiant ha d'establir amb els continguts. Comporta una revisió continua dels materials didàctics i la possibilitat de ser utilitzats de manera transversal.
- ▶ **Aprenentatge segons el disseny universal d'aprenentatge.** El disseny de les activitats d'ensenyament-aprenentatge contempla diversos processos per tal que l'aprenentatge es faci de forma efectiva a cada alumne, seguint circuits afectius (motivació, implicació), de reconeixement (representació i apropiació de forma i contingut) i estratègics (acció i expressió, execució de resultats).
- ▶ **Disseny pedagògic competencial i orientador.** Es dissenyen activitats que tenen com a eix afavorir les competències dels alumnes, tant les específiques de cada matèria com les competències transversals, digitals i personals i socials, amb l'objectiu d'ajudar els alumnes a ser més autònoms i a tenir eines per desenvolupar-se acadèmica, professionalment i personalment en la societat del segle XXI. Les activitats tindran un vessant orientador des del principi a la fi, de manera que promouran l'acollida de l'alumne al centre, la

3.1 Principis pedagògics	7
3.2 Funcions del docent	8
3.3 Marc d'aprenentatge	9
3.4 Material d'estudi i recursos didàctics	10
3.5 Anàlisi de dades acadèmiques (ADA)	11

reflexió pròpia de les seves capacitats i la visió de la continuació del camí d'aprenentatge al llarg de la vida.

- Avaluació al llarg del procés formatiu. L'avaluació es realitza de forma contínua al llarg de tot el procés formatiu i es concep com una eina que potencia l'autoregulació de l'alumne, proporcionant informació sobre el seu procés d'aprenentatge per tal que el pugui gestionar en funció dels seus interessos i de les seves demandes/-necessitats.

En alguns estudis es duu a terme també l'avaluació sumativa o certificadora, que permet valorar els resultats obtinguts al final del procés d'ensenyament-aprenentatge i valorar les diferències entre el punt de partida i el final. Així mateix, l'avaluació li ha de permetre desenvolupar eines per participar en l'avaluació dels seus iguals.

L'avaluació es planteja no només com una avaluació de coneixements sinó com una avaluació de competències, ja definides en el currículum de cadascun dels ensenyaments que s'imparteixen, que permetin determinar el seu grau de capacitació.

- Aprenentatge participatiu: des del campus IOC es potencien estratègies que facilitin a l'alumne participar no només del seu procés d'aprenentatge i empoderar-se d'ell, sinó també crear una xarxa de col·laboració mútua amb la resta dels alumnes.

3.2 Funcions del docent

El procés d'ensenyament-aprenentatge s'articula a través de dues figures essencials: **professor** i **tutor**.

El **professor** de l'aula actua com a facilitador del procés d'ensenyament-aprenentatge, acompanyant l'estudiant, motivant-lo, orientant-lo, resolent els dubtes que pugui tenir i determinant el grau de consecució dels objectius d'aprenentatge. Al llarg de tot el procés d'aprenentatge, ofereix a l'alumne totes les instruccions, els recursos i les pautes necessaris, i una retroacció (*feedback*) que l'ajuda a ser conscient del seu procés d'aprenentatge i les eines per millorar.

A més, el **professor responsable** de cada aula facilita el seguiment, la cohesió i la millora tant dels continguts pedagògics de l'aula com de l'actuació dels professors col·laboradors que hi participen, quan és el cas.

Per una banda, vetlla pel plantejament metodològic apropiat per a un procés d'aprenentatge efectiu. Revisa permanentment l'adequació dels materials d'estudi, utilitzant múltiples canals adequats a la diversitat de perfil de l'alumnat. Dissenya activitats seqüenciades que faciliten l'assimilació efectiva dels continguts. També estableix les activitats d'avaluació final que han de suposar l'aplicació efectiva i concreta d'allò après i han de servir al docent de comprovació que els objectius d'aprenentatge propis del nivell han estat assolits.

Per una altra banda, el professor és responsable de la tasca docent dels professors col·laboradors a les seves aules, quan és el cas. Ha de facilitar la seva actuació, amb les eines i els recursos necessaris, i vetllar pel

compliment de totes les funcions que el col·laborador realitzi durant el període lectiu.

Un cop acabat el període lectiu, i després de recollir les dades analítiques obtingudes a través d'enquestes i resultats, el professor duu a terme una reflexió circular sobre el procés d'aprenentatge en la seva matèria, per tal d'incorporar millores metodològiques a les aules de manera permanent i adequant-se a les necessitats de l'alumnat i el nivell d'estudis.

El **tutor** acompanya, orienta i assessora l'alumne al llarg del seu procés formatiu i exerceix de referent de la institució. Té una importància essencial en tres moments de l'aprenentatge, tant en cada període lectiu (trimestre o semestre) com en la totalitat dels estudis:

- ▶ **Matrícula i acollida.** Guia en la tria de matèries segons l'itinerari acadèmic desitjat i la situació personal i el temps disponible. Ajuda a la familiarització al campus.
- ▶ **Acompanyament i seguiment al llarg del període lectiu.** Facilita la informació adequada per al bon seguiment del curs, guiant per les dinàmiques del campus i resolent dubtes sobre gestió i organització del temps personal.
- ▶ **Avaluació.** Aporta els elements necessaris per a l'orientació de cara al proper període lectiu o a la nova etapa educativa.

La tutoria s'organitza des de l'IOC, i en alguns casos es comparteix amb alguns centres col·laboradors de l'IOC. Alguns estudis no requereixen tutorització més enllà de la figura del professor, com els inclosos a l'Escola Oficial d'Idiomes.

3.3 Marc d'aprenentatge

L'IOC és un centre de formació en línia sense activitat docent presencial. Per això l'ensenyament, l'aprenentatge, la comunicació i la gestió tenen lloc en un entorn virtual anomenat Campus IOC.

El Campus IOC és un ecosistema virtual format per tres peces:

L'entorn virtual d'ensenyament i aprenentatge o nucli al voltant del qual s'articulen les altres dues peces. Aquest és el lloc de trobada de l'estudiant amb el docent, és l'aula virtual. El professorat dissenya la seqüència d'aprenentatge que els estudiants han de seguir per assolir els objectius formatius. Amb el curs en línia s'accedeix a les eines de comunicació amb el professorat, les instruccions i el guiatge necessari per fer el camí formatiu, els recursos didàctics i les activitats que permeten, a la pràctica, aplicar i desenvolupar tot allò que s'està aprenent.

L'entorn virtual escollit des dels inicis del centre ha estat el programa **Moodle**. Es tracta d'una aplicació web de codi lliure i obert, fet que permet estudiar-ne el codi i adaptar-lo a cada situació particular. També permet traduir-lo a diferents idiomes, de manera que està totalment traduït al català. És modular, fet que permet afegir-hi noves funcionalitats desenvolupades per la comunitat mundial d'usuaris. És un dels pocs programes informàtics que havent-se començat a publicar a l'any 2002, encara està vigent i continua el seu desenvolupament i actualització. És utilitzat per milions

d'estudiants al món i milers d'institucions l'usen com a entorn virtual d'ensenyament.

La secretaria virtual una aplicació que permet la gestió acadèmica començant per la preinscripció i la matrícula, passant pel registre de qualificacions i matèries superades o convalidades, i acabant per la certificació final. Tots els processos de gestió que han de tramitar estudiants i professors passen per secretaria.

Es tracta d'un desenvolupament propi i adaptat a les especificitats de cada estudi, que cuida especialment la privadesa de les dades i llur seguretat. És un programa que s'ha d'adaptar a les exigències que l'administració electrònica va introduint i a les modificacions de la normativa educativa. Per això és tan important que aquesta peça del campus IOC funcioni a la perfecció i s'actualitzi a mesura que les necessitats ho demanin.

El portafolis digital de l'alumne consisteix en una selecció d'evidències recollides de manera reflexiva al llarg d'un període de temps determinat i presentades en un suport digital. És un sistema que s'integra al procés d'ensenyament-aprenentatge, ajuda a l'avaluació formativa de l'alumne, i també constitueix una eina d'avaluació. A més, permet que cada membre de la comunitat educativa, tingui el seu propi repositori de documentació digital. L'objectiu d'aquesta recollida de material és endreçar-la i, si així es decideix, publicar-la per a la resta de la comunitat educativa.

El portafolis és una eina didàctica i transversal que es fa servir de diverses maneres i amb enfocaments diversos segons els ensenyaments de l'IOC i els seus objectius. Pel que fa a les aplicacions específiques, sovint s'ha optat per **Mahara**, una aplicació web de codi obert i vinculada al Moodle que proporciona eines per crear i mantenir un recull digital d'evidències d'aprenentatge i per facilitar les xarxes d'interacció entre participants.

3.4 Material d'estudi i recursos didàctics

La funció del professor com a regulador del procés d'aprenentatge en el marc de l'aprenentatge virtual fa que sigui indispensable la planificació rigorosa del material d'estudi i els recursos didàctics. Tant els materials d'estudi en si com les metodologies concretes d'aprenentatge han anat evolucionant en la línia que les innovacions metodològiques ho han permès per bé que cal considerar les restriccions econòmiques que sovint n'han limitat la seva actualització i l'increment de les seves possibilitats interactives.

La disparitat d'ensenyaments i perfils implícits a l'IOC, així com la constant recerca i evolució metodològica del professorat, fa impossible l'establiment d'un sol model metodològic a les aules virtuals. Tanmateix, hi ha una sèrie de constants i tendències que cal destacar:

Materials d'estudi L'ús de material d'estudi divers garanteix tres funcions: construcció del coneixement, exercitació dels sabers i mobilització dels sabers. Aquest material ha evolucionat des del material en PDF fins al material integrat al format Moodle (llibres Moodle, lliçons) juntament amb altres canals diversificats de presentació de la informació com l'audiovisual: presentacions en diapositives,

presentacions interactives, vídeos docents, vídeos interactius h5P, animacions, material en àudio. . .

Recursos metodològics . La plataforma Moodle ha permès un ventall cada vegada més ampli de possibilitats d'organització d'activitats: qüestionaris de correcció automàtica o retroacció humana, fòrums participatius (d'aprenentatge o avaluació contínua, de debat o de participació individual, de correcció entre iguals. . .), glossaris (que possibiliten el treball col·laboratiu a l'aula) i tasques finals on l'alumne executa un petit projecte relacionat amb el contingut de la matèria (comentari, escrit, exercici, recerca, producció d'una maqueta, un dibuix, un vídeo, etc). També en alguns cursos es donen eines per millorar les competències digitals de manera general (creació de treball en documents de text, fulls de càlcul, presentacions, vídeos). Així mateix, es comencen a fer servir insígnies i avatars i altres elements propis de la gamificació. En algunes matèries s'apliquen recursos propis de la xarxa Internet global, com la creació de blocs o la participació en projectes a Twitter. Per altra banda, hi ha altres tipus de recursos adaptats a les necessitats de diversos estudis: jornades tècniques presencials a FP per cobrir l'ensenyament de procediments que resulten impossibles d'assolir de manera virtual o classes en línia en temps real a l'EOI (promouen les tutories personalitzades i la pràctica optativa de conversa). En alguns casos s'han creat recursos que constitueixen en si un treball transversal i per projectes, com en el cas dels cursos d'aprenentatge semiautònoms miniops del GES.

De cara als materials i recursos relacionats amb l'activitat tutorial, cal destacar l'existència d'**espais d'acollida** a diversos estudis, que faciliten l'adquisició de les diferents eines necessàries per treballar al campus per part del nou alumnat. També existeixen aules virtuals que constitueixen comunitats d'aprenentatge i grups de tutoria on es donen les indicacions necessàries per a un bon seguiment del curs i es comparteixen no només informacions per a la formació de l'alumnat, sinó també eines per a l'organització de l'estudi.

3.5 Anàlisi de dades acadèmiques (ADA)

El Campus IOC genera una gran quantitat de dades a causa del nombre d'usuaris que hi participen i de les accions que hi realitzen. Aquestes dades, un cop anonimitzades i processades, poden permetre establir patrons de comportament i proposar mesures encaminades en última instància a la millora de l'aprenentatge. Les dades massives (big data) són els conjunts de dades, els procediments i les aplicacions informàtiques que, pel seu volum, la seva naturalesa diversa i la velocitat a què han de ser processades, ultrapassen la capacitat dels sistemes informàtics habituals. Aquest processament de dades massives s'utilitza per detectar patrons que permetin prediccions vàlides per a la presa de decisions.

En aquesta línia neix el **projecte ADA** (anàlisi de dades acadèmiques), començat el curs 2016-17 amb l'anàlisi dels resultats obtinguts en els estudis d'FP. Més endavant s'hi han anat incorporant progressivament les dades de la resta d'estudis: GES, EOI i, finalment, batxillerat i PACFGS.

El projecte ADA està organitzat en quatre components que abasten diferents aspectes del procés educatiu dels estudiants a l'IOC.

El primer posa a disposició del professorat el resultat del processament de les dades acadèmiques dels estudiants perquè les puguin estudiar i proposar mesures que afavoreixin la millora dels resultats.

El segon component correspon a l'anàlisi de satisfacció dels estudiants amb la formació i les tutories que permeten valorar la seva percepció.

Un tercer component d'especial importància és l'ADA Interacció, que té per objectiu arribar a conèixer el temps que l'usuari del campus inverteix en cada activitat o recurs d'un curs, quan i quantes vegades hi interactua i els resultats que n'obté. Amb les dades obtingudes es poden fer anàlisis amb tècniques de **Machine Learning (ML)** per establir el temps que s'ha d'invertir en cada curs, el grau de dificultat i l'interès que té cada element per als estudiants. Això propicia prendre decisions immediates i introduir canvis en l'estructura i la seqüència de les activitats d'un curs per millorar-ne els resultats i la idoneïtat de les metodologies a l'aula.

L'últim component del projecte correspon a l'estudi del cicle de vida de l'estudiant a l'IOC centrat en l'expedient pel que fa al percentatge de formació rebuda a l'IOC i el temps emprat per realitzar els estudis, entre altres aspectes.

En definitiva, l'anàlisi de dades ADA aconsegueix un doble propòsit: ajuda a orientar millor els estudiants segons el seu perfil i a redissenyar cursos o parts de cursos per incrementar la motivació i l'èxit dels estudiants.

Principis organitzatius, de gestió i estratègics

4

4.1 Estructura organitzativa pròpia

L'IOC, com a centre singular, en aplicació del principi d'autonomia organitzativa i de gestió de recursos humans i de la possibilitat de creació d'òrgans unipersonals de direcció i coordinació addicionals que contempla el decret de l'IOC (arts. 8.1 f) i 8.2), dissenya una estructura d'organització i gestió del centre que es recull en el punt 2 del document de normes de funcionament i organització del centre (NOFC).

Aquest document recull també la composició i el funcionament dels òrgans col·legiats de l'organització, entre els quals hi ha el **clastre del professorat**, com a òrgan de participació del professorat en el control i la gestió de l'ordenació del conjunt de les activitats i dels aspectes educatius del centre; el **consell de participació**, que articula la participació dels diferents sectors de la comunitat educativa del centre, i la **comissió rectora**, amb funcions de seguiment i tutela de la gestió de l'IOC.

4.2 Gestió de la qualitat i millora contínua

L'IOC disposa de la norma de referència UNE-EN ISO 9001:2015 com a eina d'implantació de la qualitat i millora contínua. D'acord amb la normativa vigent i els requisits establerts per l'administració educativa, l'IOC inclou els principis de qualitat i millora contínua en la seva filosofia i estratègia en tots els seus ensenyaments, incentivant la millora contínua de les activitats i els serveis que desenvolupa i presta a la comunitat, així com contribuint a la satisfacció de les expectatives i necessitats de les parts interessades.

Els processos del sistema de gestió, així com els objectius i les accions anuals fixats per a cada curs i recollits en la programació general anual de centre (PGAC), es revisen en dues auditories anuals, una d'interna i una d'externa.

El compromís amb la qualitat afecta tot l'institut, i la millora contínua és una responsabilitat de tot l'equip humà del centre. L'equip directiu vetlla i facilita el seu assoliment a través de la gestió i amb els mitjans al seu abast.

4.3 Gestió de les persones

En l'orientació cap a la qualitat i millora contínua en la prestació del servei públic, l'IOC implica tots els elements de l'organització, el principal dels quals és el seu equip humà. Les persones i les seves aportacions són un

4.1 Estructura organitzativa pròpia	13
4.2 Gestió de la qualitat i millora contínua	13
4.3 Gestió de les persones	13
4.4 Principis de gestió dels recursos	15
4.5 Protecció de dades personals	15

valor clau del centre; un conjunt humà motivat és la principal fortalesa de l'organització per assolir els objectius que es proposa.

Des de l'IOC s'estableix com a màxima prioritat aconseguir una bona gestió de les persones de l'organització a través de diferents eines:

Lideratge distribuït L'IOC fomenta un model de lideratge distribuït a través de l'establiment de perfils professionals per als càrrecs partint de l'anàlisi dels coneixements i les competències necessaris per ocupar-los. El nomenament dels òrgans de govern i de coordinació del centre es fonamenta en l'adequació entre els coneixements i les competències de la persona i el perfil requerit per al lloc de treball. Aquest model busca la implicació dels membres de l'organització, instant-los a prendre un paper actiu en la vida del centre i incentivant-los a participar en equips de millora i de nous projectes.

Des de l'IOC es fomenta que l'equip humà tingui professionals amb els coneixements i les competències necessaris per assumir funcions de lideratge i gestió del canvi, i alhora reben formació continuada en habilitats directives, gestió d'equips humans, gestió de conflictes i altres temes per tal de millorar el seu acompliment.

Pla de formació S'estableix el compromís de mantenir actualitzat el pla de formació destinat als diferents col·lectius del centre (professorat, PAS, col·laboradors...). L'objectiu és garantir la millora i actualització de les habilitats, els coneixements i les actituds dels membres de l'organització que permeti la implementació de millores per assegurar la consecució dels objectius proposats.

Amb el pla de formació es garanteix que:

1. S'avaluen les necessitats de formació dels diferents col·lectius del centre (professorat, col·laboradors docents, PAS...) i es fa un diagnòstic i es detecten necessitats de millora d'aquests col·lectius.
2. Es desenvolupen les accions formatives, amb la col·laboració de formadors de la mateixa organització i/o externs.
3. S'avaluen les accions formatives i es valora el seu grau d'implantació. També s'identifica el nivell de transferència al lloc de treball en diferents terminis.

Els punts prioritaris en l'actualització permanent del professorat de l'IOC són:

- Innovació permanent en qüestions metodològiques docents.
- Elaboració de materials especialitzats en la formació a distància.
- Ús de metodologies innovadores en tecnologies de la informació i comunicació.
- Foment de la col·laboració amb altres centres docents.

Altres elements que també formen part del pla de formació són:

- Estadets de professors en empreses o en altres centres.
- *Benchmarking* amb centres d'excel·lència.
- Participació en projectes d'innovació.

Avaluació del professorat En l'exercici de l'autonomia en matèria de gestió de personal, consagrada en l'art. 6.1 del Decret regulador de l'IOC i l'art. 102.4 LEC, que contempla que «la direcció de cada centre públic està habilitada per a intervenir en l'avaluació de

l'activitat docent i de gestió del personal del centre», l'IOC estableix un procediment d'avaluació del professorat amb la doble finalitat de millora col·lectiva orientada a la consecució dels objectius de l'organització i de millora contínua del professorat, en el desenvolupament de la seva carrera professional i en el retiment de comptes davant de la comunitat educativa. Aquest procés es regeix pels principis d'imparcialitat, procediment informat i màxima transparència, mitjançant una reflexió compartida sobre la tasca pròpia de cada professor, que permet detectar punts de millora en la formació del col·lectiu de professorat i identificar necessitats formatives de l'organització.

4.4 Principis de gestió dels recursos

L'IOC està compromès amb una gestió eficient dels recursos públics. Per donar compliment a aquest compromís elabora el seu pressupost i planifica les seves inversions en funció de les necessitats prèvies identificades. La gestió de recursos està basada en un model respectuós amb la sostenibilitat i el medi ambient.

La responsabilitat en la gestió pública, l'eficiència en l'assignació i la utilització dels recursos públics guien l'actuació de l'IOC en aquest àmbit, així com el respecte a la legalitat i als principis generals de la contractació pública (principi de publicitat, concurrència, d'igualtat de tracte entre els licitadors, transparència i confidencialitat).

4.5 Protecció de dades personals

L'Institut Obert de Catalunya, en el desenvolupament de les seves activitats, tracta dades personals d'alumnes, professorat, col·laboradors docents, PAS i altres membres de la comunitat educativa, entre altres col·lectius, amb estricta compliment del Reglament general de protecció de dades (Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, i la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personal i garantia dels drets digitals.

L'IOC està compromès amb una política de protecció dels drets i les llibertats de les persones en l'àmbit de la protecció de dades personals. Així, en aplicació dels principis rectors del tractament de dades, el centre manifesta que tracta les dades amb licitud, lleialtat i transparència, garantint que aquestes dades es recullen amb finalitats determinades i legítimes i garantint que són les adequades i pertinents i que es limiten al que sigui necessari en relació amb les finalitats per les quals es tracta. Així mateix garanteix que només es tractaran durant el temps estrictament necessari per a la finalitat del tractament, i garantint que són exactes i estan actualitzades.

L'IOC, com a responsable dels tractaments, certifica que pren les mesures tècniques i organitzatives apropiades per garantir i poder demostrar que el tractament de dades que porta a terme s'adequa al que disposa la normativa i que està en condicions de poder-ho demostrar, tant davant de les persones interessades com de les autoritats de supervisió.

A través del protocol de protecció de dades, el centre garanteix el compliment de les obligacions que la normativa atribueix a la direcció de l'IOC. Aquest document recull els procediments específics per garantir aquestes obligacions:

- ▶ Garantir i poder demostrar que el tractament és conforme a la normativa de protecció de dades.
- ▶ Garantir que s'han adoptat les mesures més adequades per protegir els drets i les llibertats de les persones de qui tracten les dades.
- ▶ Analitzar les dades personals que es tracten, identificar amb quines finalitats es fa i el tipus d'operacions de tractament que es porten a terme.
- ▶ Mantenir un **registre d'activitats de tractament** (RAT) i publicar-lo per mitjans electrònics.
- ▶ Valorar els riscos que poden generar els tractaments de dades que es realitzen i adoptar les mesures pertinents per garantir els drets de les persones.
- ▶ Demostrar, si escau, el compliment de la normativa de protecció de dades davant les persones interessades i davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades (APDCAT).
- ▶ Incloure el conjunt de mesures organitzatives i tècniques que garanteixen el tractament adequat de les dades personals, per part de tot el personal autoritzat, en les normes d'organització i funcionament del centre
- ▶ Difondre les normes d'organització i funcionament del centre i comprovar i assegurar que es compleixin.
- ▶ Obtenir i custodiar les evidències de l'obtenció del consentiment de la persona interessada per a un tractament específic.
- ▶ Donar resposta a les reclamacions efectuades en l'exercici d'un dret de protecció de dades personals.
- ▶ Escollir encarregats del tractament que ofereixin garanties suficients per aplicar les mesures tècniques apropiades, conforme amb els requisits de l'RGPD.

El projecte lingüístic de centre (PLC) és el document que vetlla pel tractament de les llengües en el centre dins el marc legal actual. Pren com a base l'ús vehicular de la llengua catalana tant en els processos d'aprenentatge com en els altres àmbits de relació i comunicació, i proposa un pla d'actuació consensuat per millorar la competència lingüística dels estudiants.

El règim lingüístic del centre ve determinat pel títol II («Del règim lingüístic del sistema educatiu de Catalunya») de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'Educació de Catalunya, que estableix els drets i els deures de coneixement de les llengües oficials i l'ensenyament de les llengües estrangeres en els diferents estudis reglats. També ha de donar resposta a les recomanacions europees (MECR) per al foment del plurilingüisme i l'aprenentatge de llengües al llarg de la vida.

La participació de l'IOC en diversos programes europeus contribueix a prendre contacte amb d'altres centres educatius a l'estranger i pot servir en un futur per fer possible la interacció entre alumnes i professors de centres estrangers, fet que crearia contextos reals i funcionals de comunicació. Tot tenint en compte la realitat sociolingüística del centre i el marc d'actuació descrit en els punts anteriors, l'IOC es planteja els següents objectius generals:

1. Garantir una bona competència comunicativa lingüística de l'alumnat, tant escrita com oral en català i en castellà.
2. Garantir una sòlida competència lingüística en català del professorat de totes les àrees.
3. Establir i difondre el model de llengua a utilitzar en les comunicacions amb els alumnes al campus i en les gestions internes, per tal de millorar la qualitat lingüística de les interaccions i dels documents i materials.
4. Augmentar el plurilingüisme i millorar les competències lingüístiques de l'alumnat i del professorat en terceres llengües.
5. Implicar la comunitat educativa en l'assoliment dels objectius previstos.

Vegeu el [Projecte Lingüístic de Centre al web del centre](#)

Les dues característiques que fan singular l'Institut Obert de Catalunya són l'ensenyament en línia i l'alumnat adult, i també fan singular el tractament de la convivència entre la comunitat educativa del centre. El fet que l'alumnat de l'IOC sigui alumnat adult també fa que en la relació institució-estudiant convergeixin dos nivells diferenciats: el d'administració-ciutadà i el de professor-estudiant.

L'autoritat, tant de l'administració com d'un professor en un entorn acadèmic, es basa en el reconeixement col·lectiu a la seva capacitat de presa de decisions. Es tracta d'un reconeixement que no només prové de l'àmbit legal, sinó també del consens social, i que es veu reforçat pel fet que aquesta presa de decisions és sempre raonada i basada en els criteris d'equitat i servei públic. Aquest reconeixement també es fonamenta en la capacitat de diàleg i, si escau, de rectificació.

Malgrat aquest principi comú, hi ha diferències substancials entre la forma com s'enfoca la relació administració-ciutadà i la relació professor-estudiant. En el primer cas, el ciutadà espera la prestació d'un servei ajustat a una normativa legal des d'una posició d'igualtat respecte a l'administració. En canvi, en el segon cas, l'estudiant espera fer un recorregut d'aprenentatge que s'adapti als seus condicionants personals i acompanyat i assessorat pel professorat que actua des d'una posició de guiatge i avaluació.

Així, el gruix dels conflictes de convivència a l'IOC s'emmarquen majoritàriament en el procés d'ensenyament-aprenentatge, molt sovint vinculats a discrepàncies respecte a decisions d'aquest procés, i també a vegades relacionades amb la gestió d'expectatives de l'alumnat. Tot i això, a l'IOC també es generen espais informals de convivència al marge de l'activitat lectiva, i cal atendre els possibles conflictes que es puguin derivar d'aquests espais.

El projecte de convivència de l'IOC parteix d'aquestes reflexions per construir un model que faci que el pas de l'alumnat per l'IOC deixi també, a banda de l'èxit acadèmic, el pòsit d'una experiència significativa i enriquidora en l'àmbit personal.

Vegeu el [Projecte de convivència al web del centre](#).

Participació en projectes i programes

7

L'IOC participa en una sèrie de projectes i programes més enllà de la mateixa institució. Per una banda, es fomenta la formació dels docents, la innovació i la cooperació amb altres centres. D'una altra, es promou l'emprenedoria i l'experiència professional dels alumnes d'FP.

7.1 Participació en projectes internacionals

Projectes Erasmus+

L'IOC participa en programes Erasmus+ de la Unió Europea de suport a la mobilitat formativa i a la cooperació europea i internacional l'objectiu dels quals és promoure el creixement, l'ocupació, la justícia social i la formació. Ho fa a través d'accions de dues tipologies:

- Acció Clau 1 KA1. Mobilitat de les persones per motius d'aprenentatge, que inclou l'assistència a cursos, el job shadowing (observació en un altre centre), la impartició de docència, les pràctiques d'empresa, etc.
- Acció Clau 2 KA2. Desenvolupament de pràctiques innovadores en associació amb diferents organitzacions amb l'objectiu comú d'innovar, intercanviar bones pràctiques o generar un producte final com a conclusió de l'associació.

A través d'un procediment intern específic s'estableix la forma com el professorat i l'alumnat del centre poden participar en alguna d'aquestes accions. El procediment regula també la gestió documental i econòmica dels projectes.

EDEN

L'IOC forma part de l'[European Distance and E-Learning Network \(EDEN\)](#), la xarxa europea d'aprenentatge en línia i a distància. Aquesta xarxa existeix per compartir coneixements i millorar la comprensió entre els professionals de l'elearning i l'ensenyament a distància per promoure polítiques i pràctiques a tot Europa i més enllà. Hi participen, entre d'altres, institucions destacades en aquest camp com la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) o The Open University.

7.1 Participació en projectes internacionals	19
Projectes Erasmus+	19
EDEN	19
7.2 Xarxa d'emprenedoria	20
7.3 Servei d'assessorament i reconeixement acadèmic	20

7.2 Programa de foment i suport de l'emprenedoria en els ensenyaments professionals: xarxa d'emprenedoria

L'IOC participa en el programa de foment i suport a l'emprenedoria en els ensenyaments professionals, amb la finalitat d'estimular els centres d'FP com a ecosistemes emprenedors a través de la creació d'estructures emprenedores, la promoció, la formació en emprenedoria i els canvis metodològics per arribar a la creació de projectes emprenedors viables en el mercat.

El centre pretén, a través de les accions que es proposen en aquest programa, formar els alumnes d'FP en la cultura emprenedora i el desenvolupament de les capacitats emprenedores per a l'autoocupació i l'ocupació.

7.3 Servei d'assessorament i reconeixement acadèmic

L'IOC participa en dos processos que afecten el CFGS de Prevenció de riscos professionals de la família de Manteniment i serveis a la producció d'FP.

El servei d'assessorament té com a finalitat identificar i analitzar les capacitats i expectatives professionals de les persones que el sol·liciten, proporcionar un itinerari formatiu i oferir recomanacions per tal d'assolir l'objectiu professional del tècnic en prevenció de riscos professionals (nivell intermedi del Reglament dels Serveis de Prevenció).

El servei de reconeixement acadèmic de l'experiència i activitats relacionades amb el CFGS de Prevenció de riscos professionals té com a finalitat reconèixer els aprenentatges assolits mitjançant l'experiència laboral i /o activitats socials amb la formació corresponent dels ensenyaments de formació professional del tècnic en prevenció de riscos professionals (nivell intermedi del Reglament dels Serveis de Prevenció).

Els destinataris d'ambdós serveis són persones adultes interessades en una diagnosi de les seves possibilitats formatives i de promoció professional dins el camp de la prevenció de riscos i en el reconeixement de la seva pràctica professional.

L'IOC participa en el projecte de qualitat i millora contínua. En aquest context, la realització de dues auditories anuals (una d'interna i una d'externa), així com l'anàlisi i valoració dels resultats dels diferents indicadors que mesuren el grau d'assoliment dels objectius anuals són els elements utilitzats per fer l'avaluació interna.

El desenvolupament de cada indicador (definició, valor recomanat, valor de risc, seguiment, resultats i anàlisi), així com els valors recomanats per a següents cursos es troben al **Manual d'indicadors de qualitat** (MIQ).

Una vegada revisats els resultats, es proposen accions de millora que ajuden a donar un millor servei a les parts interessades.